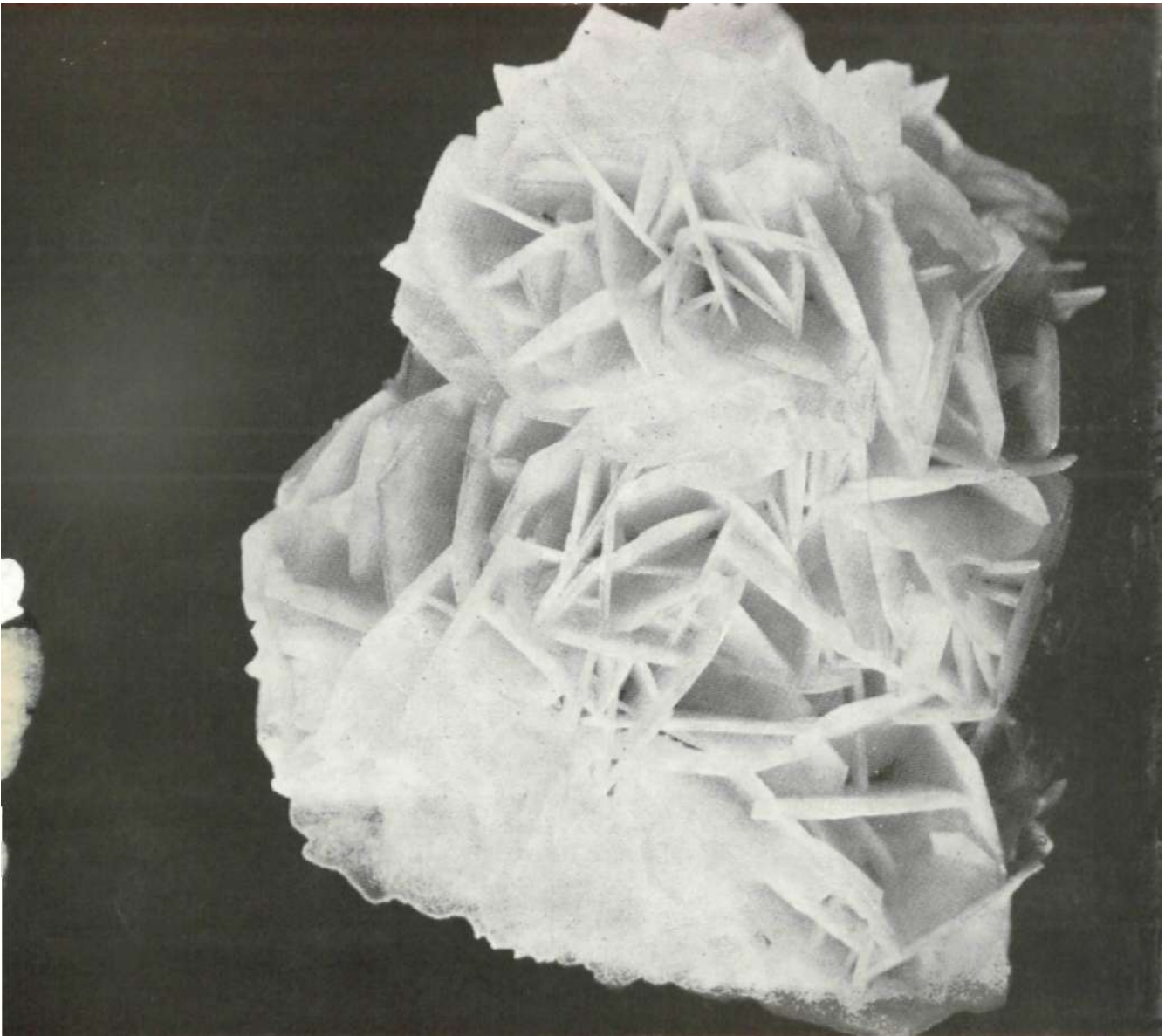

KASIM 1973

madencilik

KASIM 1973

Cilt : XII Sayı : 6

MADEN MÜHENDİSLERİ
ODASI

Adına Sahibi

Murat TURAN

O

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ve Yayın Kurulu Sekreteri

Ragıp GÜNGÖREN!

. "

Yayın Kurulu Başkanı

Ömer ÜNVER

•

Yayın Kurulu

Ali AKAR

Ali İhsan ÖZTÜRK

Alâett.n HAMAMCIOĞLU

Turhan ARMUTÇU

•

İdare Yeri

Selânik Caddesi 19/3

Ankara-P.K. (254 Kızılay)

Tel: 2510 80

•

REKLAM TARİFESİ

	Sayı	Yıllık
Arka dış kapak	2000	100*0
ön iç kapak	1750	8750
Arka iç kapak	1500	7500
iç sayfalar	800	4000
Yarım sayfa	400	2000

— Dergimizdeki yazılar izinsiz ve kaynak gösterilmeden aktarılamaz.

— Gönderilen yazılar basılsın veya basılmasın geri verilmez.

— Yazılardaki düşünce ve inançlarla bunlardan doğacak sorumluluklar yazarlara aittir.

— Dergi iki ayda bir yayınlanır ve sayısı 20 TL. dir.

Basıldığı yer :

Ş a f a k M a t b a a s ı

Ankara — 1973

madencilik

Maden Mühendisleri Odası Dergisi

İçindekiler :

Sahife

Biga Yarımadası'nın Jeolojisi - Maden Yatakları ve Bakır - Kurşun - Çinko Mineralizasyonu İçin Ümitli Olan Bölgeler. R. OVALIOĞLU.....	1
Stripa Ayırıcısı. H. SARIÇİMEN.....	23
Laboratuvarda Üç Boyutlu Deney. S. İNCEEE.....	29
Kömür Ocaklarında Alında Mekanizasyon. T. ATAMAN.....	37
Sovyet Kömürlerindeki Verimlilik Konusunda Açıklığa Kavuşan Hususlar ve Rakamlar. Çeviren : İ. DÖRTER.....	45
Minerallerin Deniz Nakliyatı Çeviren: O. KURAL.....	53
Yeni Yayınlar.....	55
Haberler - Yurtdışı.....	57
Odadan Haberler.....	60
Metal ve Maden Haberleri.....	64

Kapak resmi :

Kalsit

Okurlarımıza

Sayın Okurlar,

Yayın Kurulu olarak daima dergimizin standardını daha iyi bir düzeye çıkartmanın çabası içindeyiz. Bu çabalarımıza okurlarımız aşağıda bahsedeceğimiz öneriler dâhilinde katılırlarsa bu çabaların mutlu bir neticesi olan daha kaliteli bir dergiye sahip olabiliriz.

Önerilerimiz :

— Hepimizin bildiği gibi madenciliğimizin çeşitli teknik ve ekonomik sorunları üzerine yurt içinde veya dışında Doçentlik, Doktora ve Master seviyesinde araştırmalar ve çalışmalar yapılmaktadır, veya yapılmıştır.

Bu çalışmalardan elde edilen enteresan neticeler çeşitli şekilde konuşmalarda mevzu edinilmekte fakat hiçbir zaman Türk madenciliğinin tümüne kazandırılmamaktadır. Önerimiz bu gibi çalışmaları yapmış veya yapmakta olan okurlarımızdan çalışmalarını ve bulgularını özetleyen orjinal yazılarını bizlere göndermeleridir. Bize intikal eden yazıları elimizdeki imkânlar nisbetinde dergimizde yayınlıyarak Türk Madencilerinin tümüne maletmiş olacağız.

Bildiğiniz üzere bize intikal eden yazılar mutlaka bir araştırma ve etüd yazısı olmayabilir. Derleme yazıları gibi. Yalnız derleme yazılarını kaleme alan okurlarımızdan verdikleri referanslara, bilhassa dikkat etmelerini, referansların tam ve detaylı olmasını istemekteyiz. Örneğin derlemede kullanılan eserlerin müellifinin ismi, yayının ismi, basım tarihi ve No.su gibi.

Tercüme eserlerine gelince, tercüme eserlerin bilhassa madenciliğimize orijinal bilgiler getirebilecek nitelikte olmalarını bilhassa arzu ediyoruz.

Okurlarımızın yukarıdaki önerilerimizi hoşnutlukla karşılayacaklarını ve nazarı dikkate alacaklarını ümit ederiz.

Saygılarımızla,

Yayın Kurulu

Başyazı

Sayın Okurlar,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı Meslek Odaları seçim sonrası durumu gözden geçirmiş ve acil demokratik istekleri içeren bir görüşün kamu oyuna iletilmesini kararlaştırmıştır.

1973 Türkiye'sinin en önde gelen sorununun «Özgürlük ve örgütlenme haklarına konan engellerin ortadan kaldırılması» olduğunun belirtildiği ortak görüş aynen şöyledir.

«Bağımsızlık ve özgürlük mücadeleleri temelinde dayanan Cumhuriyetimizin 50. ci yılına, antidemokratik davranışların, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel adaletsizliklerin sürdüğü bir ortamda giriyoruz.

On yılı geçti, kalkınma, sanayileşme, tarımda modernleşme, sosyal ve kültürel hayatımız sözde planlara bağlandı. Fakat sorunlara halk yararına çözümler getirilmedi, halk kitlelerinin yaşama düzeyinde bir ilerleme olmadı.

Halkımızın yoksul ve geri oluşu onun kadere değildir. Yoksul ve geri oluşumuz, ekonomik politik, kültürel, tüm hayatımızda, bir avuç yerli - yabancı banka, sanayi, ticaret, emlak ve toprak tekelsinin egemen oluşundandır. Halkımız, milyonlarca işçisi ve köylüsü, onbinlerce teknik elemanı, yurdumuzun doğal zenginlikleri ve birikmiş sosyal servetleri ile bütün sorunlarını çözebilir, yoksulluk ve gerilik zincirinden kurtulabilir ve böylece tam bağımsızlığa kavuşabilir.

Mustafa Kemal tarh bağımsızlığı şöyle tanımlar :

«Tam bağımsızlık demek, elbette, siyasal, maliye, iktisat, adalet, askerlik, kültür gibi her alanda tam bağımsızlık ve tam özgürlük demektir. Bu saydıklarımın herhangi birinde bağımsızlıktan yoksunluk, ulusun ve ülkenin gerçek anlamıyla bütün bağımsızlığından yoksunluğu demektir.»

Biz teknik elemanlar, yaşadığımız hayatın gündün güne artan sıkıntıları yanında, birer Yurtsever, birer teknik aydın olarak, herşeyimizi borçlu olduğumuz halkımızın hizmetinde olamamaktan, teknik - mesleki bilgilerimizi, demokratik düşüncelerimizi halkımızın sorunlarının çözümünü için kullanamamaktan kurtulmak istiyoruz.

Halkımızın, Planlı Kalkınmayı gerçekleştirmeyi, köylümüzü maddi marçevi yoksulluktan

kurtarmayı, modernleştirmeyi bilinçli başarması için, özgürce teşkilatlanması şarttır. Cumhuriyetin 50. yıl dönümünün kutlanacağı 1973 Türkiye'sinde halkımız için en önde gelen sorun, özgürlük ve örgütlenme haklarına konan engellerin ortadan kaldırılmasıdır. Bu nedenle :

— Anayasada yapılan antidemokratik değişiklikler iptal edilmelidir.

— Örgütlü demokratik yaşayışı yoketmeyi, siyaseti belli bir dar çerçevede sınırlamayı, tek tip bir düşünceyi topluma egemen kılmayı amaçlayan Dernekler Kanunu, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, Siyasi Partiler Kanunu, Sendikalar Kanunu gibi kanunlardaki antidemokratik hükümler iptal edilmelidir.

— Halkımızın tümünü, gittikçe azgınlaşarak kasıp kavuran pahalılık afetine karşı mücadelede çalışanların tek aracı olan anayasal ekonomik direnme haklarında yapılan kısıntılar kaldırılmalıdır. Bu yüzden memurların elinden alınan Sendika kurma hakkı grev hakkı da tanınarak geri -verilmelidir.

— Basından baskı ve kitap yasağı kaldırılmalı, özerkliğe ters düşen TRT Kanunu değiştirilmeli, bilimsel ve yönetsel özerkliği önleyen ve paralı eğitimi yaygınlaştıran Üniversiteler Kanunu'ndaki anti - demokratik hükümler çıkarılmalıdır.

— Üretici niteliği yüzünden yatırımların denetiminde söz sahibi olan yurtsever teknik elemanların ve onların meslek örgütlerinin parçalanmasını ve susturulmasını amaçlayan, yabancı uzman saltanatına meşruiyet kazandıran, teknik eleman ücretlerini daha fazla baskı altında tutulmasını hedefleyen TÜRK MÜHENDİS KANUNU DEĞİŞİKLİĞİ TEKLİFİ, yasama organından geri alınmalı, bu kanun, ülkenin ve teknik elemanların çağdaş ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde yeniden hazırlanmalıdır.

— Ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel adaletsizlikler sonucu cezaevlerinde tutulan insanlarımızın affı, siyasi yatırım konusu yapılmamalı, halkımızın beklediği acil bir ihtiyaç olarak kabul edilmeli ve Cumhuriyetimizin 50. yılında tüm siyasal suçları da içeren bir genel af çıkarılmalıdır.

Genel affın Cumhuriyetimizin 50. yılında getireceği sevinç, ancak toplumumuzdaki adaletsizliklerin ortadan kaldırılması ile süreklilik kazanacaktır.

PERSONEL KANUNU VE 8 NUMARALI, KANUN KUVVETİNDEKİ KARARNAME

Sayın Üyemiz,

657 sayılı Kanunun yürürlük kazandığı 1970 yılından bu yana; uygulamada meydana gelen aksaklıklar ve teknik camiadaki olumsuz etkileri artık yetkililer ve kamu oyunca bütün detayları ile birlikte bilinmektedir.

1970 yılından bu yana sözü geçen kanun için çok şey yazıldı ve söylendi. Bunları tekrarlamakta yarar görmemekteyiz. Ancak kanunun aksayan yönleri, uygulamadan elde edilen verilere dayanarak düzeltmeyi amaçlayan ve bu maksatla çıkarılan kanun kuvvetindeki kararname ve düşünülen çareler, sorunu çözme yerine Teknik Personel topluluğunun dayanışmasını bozmaya yönelik tutumun yeni bir ifadesinden ileriye gidememektedir.

Son olarak yürürlüğe konan kanun kuvvetindeki 8 numaralı kararname Teknik Personel camiasında büyük bir infiale sebep olmuştur.

T. M. M. O. B. ve bağlı 16 Meslek Odası müştereken kararnameye karşı çıkmış ve metnini aşağıda verdiğimiz telgrafı başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere Sayın Başbakan ve tüm Bakanlara iletmiştir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin birkaç gün önce yaptığı basın toplantısında gerekli uyarılarda bulunmasına, istek ve önerilerini açıkça ortaya koymuş olmasına rağmen, TRT ve Basında Sayın Devlet Bakanı Tarafından açıkfanarak yayınlanan 8 numaralı, kanun gücündeki Kararname, Temel görüşlerimize ters düşen ve tüm Teknik Personel Topluluğunun dayanışmasını bozmaya yönelik tutumun yeni bir ifadesidir.

Bu Kararname ilk değildir. Şimdiye kadar çıkarılmış ve çıkarılması için çaba harcanan ayrıcalıklı yan ödemeler Kararnameleri, sözleşmeli Teknik Personel Kararnamesi gibi pek çok örnekleri mevcuttur.

Kendi mensuplarıyla ilgili bu tür Kararların çıkarılmasında tüm teknik elemanlar topluluğunun en güçlü ve örgütlü Temsilcisi olan Birliğimizin dahi görüşünü almaya ihtiyaç duyma-

yan ve sürekli olarak mensuplarımız arasında ayrıcalıklar, Çelişkiler yaratmaya yönelik bu tutumu protesto ederiz.

İlgilileri, bu tür geçiştirici tavizlere son vermeye ve daha önce basın toplantımızda açıkladığımız temel görüşlerimiz doğrultusunda :

1. izlenen ücret politikasını çalışanlar arasında sürtüşmeler yaratacak ayrıcalıklara yol açmayacak, eşit hizmete eşit ücret verilecek biçimde düzenlemeye,

2. Kamu kesiminde çalışan Tüm Personele ve böylece teknik elemanlara da haklarının sadaka biçiminde verilmesini önleyerek toplu sözleşme ve grev hakkını tanımaya davet ederiz.

Ve asil olarak da en azından 8 numaralı kanun gücünde kararname ile Teknik Elemanlar Topluluğunun bir bölümü için yapılmış olan düzeltmenin tüm teknik personele yaygınlaştırılarak 4 yıl yüksek Öğrenim yapmış bütün Mühendisler ve Diğer Teknik Personele de aynen uygulanmasını öneririz.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Ziraat Mühendisleri Odası
Meteoroloji Mühendisleri Odası
İnşaat Mühendisleri Odası
Elektrik Mühendisleri Odası
Şehir Planlama Mimar ve Müh. Odası
Makina Mühendisleri Odası
Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası
Orman Mühendisleri Odası
Maden Mühendisleri Odası
Gemi Makinaları İşletme Müh. Odası
Mimar Odası
Kimya Mühendisleri Odası
Gemi Mühendisleri Odası
Petrol Mühendisleri Odası
Fizik Mühendisleri Odası

T. M. M. O. B. ve Odalar yetkililerinin iş-tirakiyle hazırlanan ve aşağıda metni verilen değişiklik teklifi; başta Sayın Başbakan olmak üzere, Bakanları ziyaret ederek verilmiş ve sorunun olumsuz etkileri izah edilerek görüşleri alınmıştır.

DEĞİŞİKLİK TEKLİFİ

31.7.1970 tarihli ve 1327 sayılı Kanunla ve 23.12.1972 tarihli ve 2 sayılı, 30.5.1973 tarihli ve 5 sayılı Kanun hükmünde Kararnamelerle değişik 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve geçici maddeler eklenmesi 23.5.1972 tarihli ve 1598 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak 8.10.1973 gün, 8 sayılı Kanun Hükümdeki Kararnamenin 1 nci maddesinin «e» bendi ile Kanunun 36 ncı maddesinin (d) fıkrasının aşığıdaki şekilde değiştirilmesi Bakanlar Kurulunca..... tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1 — 36 ncı maddenin Teknik Hizmetler Sınıfının e ve d fıkraları aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(e) 4 yıl Yüksek teknik öğrenim görmüş ve yüksek mühendis veya yüksek mimar ile mühendis veya mimar unvanını almış bulunanlar 9 neu derecenin 2 nci, 5 yıl veya daha yüksek öğrenim yapmış olanlar 9 neu derecenin 3 üncü kademesinden işe başlarlar ve 1 nci derecenin son kademesine kadar yükselebilir.

(d) Yüksek öğrenim görmüş olanlar ile Yüksek Tekniker yetiştiren Okullardan mezun olanlar 10 neu derecenin ilk kademesinden işe

başlarlar ve 1 nci derecenin son kademesine kadar yükselebilirler.

Ziyaret edilen Başbakanın ve bütün Bakanların olumlu görüşü alınmış ve getirilecek ek kararnameyi imzalamaya hazır olduklarını ifade etmişlerdi. Hatta kararnamenin bu bölümü ile ilgili kısmının tepki yaratacağını bildiklerini ve bu yüzden kararnamenin çıkmasının geciktiği belirtilmiştir.

Bütün bunlara rağmen TMMOB ve Oda yetkililerinin Maliye Bakanı ve Teknisyenlerin müştereken yaptıkları toplantıda Maliye Bakanlığının sizlerce çok iyi bilinen olumsuz tutumları yine ortaya konmuş ve Maliye Bakanı «mevcut dengeyi bozamiyacıkları gerekçesiyle» sorunun ancak kararnamelerin Meclislerde görüşüleceği sırada düzeltilebileceğini ileri sürmüştür.

Elbetteki sorun bu haliyle bırakılmayacak ve mücadele devam edecektir.

Üyelerimizin bize yardımcı olacağına inanmakta ve beklemekteyiz.

Saygılarımızla,
YÖNETİM KURULU

